

Till yttermera visso hava vi detta förordnande underskrivit och med riksdagens insegel bekräftat, som skedde i Stockholm den 29 februari 1936.

På riksdagens vägnar.

Nr 61.

Godkänd av första kammaren den 28 februari 1936.

Godkänd av andra kammaren den 28 februari 1936.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckt motion angående ändring i kommunalförfattningarnas bestämmelser om tiden för offentliga stämmor.

(Konstitutionsutskottets utlåtande nr 12.)

Till Konungen.

Uti en inom riksdagen väckt motion, nr 520 i andra kammaren, hemställes, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan ändring av nu gällande kommunalförfattningar angående tiden för offentliga stämmor, att de kommunala samfundens medlemmar i största möjliga omfattning beredas tillfälle att deltaga i dessa stämmor.

Jämlikt 17 §, 1 mom., i lag om kommunalstyrelse på landet må ordinarie kommunalstämma i december beträffande ordinarie kommunalstämma eller kommunalstämmor under nästföljande år besluta, å vilken dag sådan stämma skall hållas eller huruvida stämma skall hållas å sön- eller helgdag. Motsvarande stadgande återfinnes beträffande allmän rådstuga i 39 § i lag om kommunalstyrelse i stad samt beträffande kyrkostämma i 14 §, 1 mom., i lag om församlingsstyrelse. Varje kommun eller församling äger följaktligen frihet att själv, med beaktande av rådande lokala förhållanden, avgöra, vilka dagar som bäst lämpa sig för hållande av de offentliga stämmorna. Med hänsyn till de synnerligen olikartade förhållandena i skilda delar av landet låter det sig över huvud icke göra att fastställa någon viss för alla kommuner gemensam dag såsom den för dessa stämmor lämpligaste. Det borde anses självklart, att dessa stämmor utsättas till sådana dagar, då största möjliga antal röstberättigade med minsta möjliga olägenhet kunna närvara vid desamma. Inom vissa kommuner torde sön- och helgdagar vara att föredraga, inom andra åter kan utsättandet av offentliga stämmor till sön- och helgdag i allmänhet betraktas såsom mindre lämpligt och i stället en söckendag, exempelvis efter den vanliga arbetstidens slut, vara den för flertalet lägligaste tiden. Men då i vissa fall synes ha inträffat, att behörig hänsyn icke tagits till det stora flertalet röstberättigade, finner riksdagen önskvärt, att en lagändring sker till förekommande härav, t. ex. genom föreskrift, att den sista ordinarie stämman under året, som har att bestämma om tiden för nästa års stämmor, skall äga rum å viss dag. De röstberättigade bliva därigenom tillförsäkrade en verklig möjlighet att i varje kommun eller församling själva

avgöra, vilka dagar och tider för nästföljande års stämmor, som äro för dem lägligast. Riksdagen, som haft under övervägande olika möjligheter, då det gällt att föreslå en ur angivna synpunkter lämplig dag och tid för hållandet av den sista ordinarie stämman under året, har likväl funnit sig icke kunna utan närmare utredning av frågan i detta hänseende nu framställa något förslag. Med hänsyn till den betydelse, som enligt riksdagens mening icke kan fränkännas denna fråga, får riksdagen fördenskull anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning samt för riksdagen framlägga förslag till sådan ändring av nu gällande kommunalförfattningar angående tider för offentliga stämmor, att kommunernas medlemmar i största möjliga omfattning beredas tillfälle att deltaga i dessa stämmor.

Stockholm den 28 februari 1936.

Med undersätlig vördnad.

Nr 62.

Godkänd av första kammaren den 28 februari 1936.

Godkänd av andra kammaren den 28 februari 1936.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner
om beredande av rätt för municipalsamhälle att upprätta
högre folkskola.*

(Konstitutionsutskottets utlåtande nr 7.)

Till Konungen.

Uti två inom riksdagen väckta, likalydande motioner, nr 87 i första kammaren och nr 232 i andra kammaren, har hemställts, att riksdagen ville besluta om sådan ändring i lagen om kommunalstyrelse på landet, varigenom möjligheter beredas municipalsamhälle att upprätta högre folkskola och ansvara för densammias bestånd.

Såsom av motionerna framgår, genomfördes på grund av 1918 års riksdags beslut en ändring av stadgan för högre folkskolor i avsikt att därigenom bereda möjlighet för ett municipalsamhälle att kunna upprätta en högre folkskola. I Eders Kungl. Maj:ts proposition, på vilken nämnda riksdagsbeslut grundar sig, framhålles uttryckligen, att möjligheten att upprätta högre folkskolor dittills varit begränsad av den territoriella skoldistriktsindelningen, och att denna begränsning visat sig vara hinderlig för uppkomsten av högre folkskolor i municipalsamhällen.

Det kan alltså sägas, att riksdagen redan i princip tagit ställning till den fråga, som är föremål för här föreliggande motioner. Den ändring av kommunallagarna, som av kammarkollegium anvisats och som även av motionärerna föreslagits, är alltså blott att anse som ett korollarium till ett föregående riksdagsbeslut.